

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 16 grudnia 2010 r.

w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności doradcy podatkowego w postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz szczegółowych zasad ponoszenia kosztów pomocy prawnej udzielonej przez doradcę podatkowego z urzędu.

Przedstawiony Krajowej Radzie Sądownictwa do zaopiniowania projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności doradcy podatkowego w postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz szczegółowych zasad ponoszenia kosztów pomocy prawnej udzielonej przez doradcę podatkowego z urzędu, realizuje delegację ustawą wynikającą z przepisów art. 41a ust. 2 oraz art. 41b ust 2 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz.U. z 2008 r. Nr 73, poz. 443, z późn. zm.). W konsekwencji projektowane rozporządzenie odnosić się będzie, oprócz spraw wynikających z obowiązków podatkowych, także do spraw z obowiązków celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej a tymi obowiązkami (§ 1 rozporządzenia).

Projekt zakłada również, iż w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez doradcę podatkowego ustanowionego z urzędu, sąd podwyższa wynagrodzenie doradcy podatkowego o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług (§ 3 pkt 4 projektu). Jak zaznaczono w uzasadnieniu do projektowanego rozporządzenia niniejsze uregulowanie wynika z potrzeby dostosowania rozwiązań odnoszących się do doradców podatkowych z przepisami obowiązującymi w tym zakresie wobec adwokatów i radców prawnych. Takie rozwiązanie należy uznać za zasadne.

Krajowa Rada Sądownictwa, zwraca jednak uwagę na to, iż projektowane rozporządzenie zachowuje odmiennosc zasad ustalania wynagrodzenia za podejmowane przed sądami administracyjnymi czynności przez ustanowionego z urzędu doradcę podatkowego, wobec zasad jakie w tym zakresie odnoszą się do adwokatów, radców

prawnych czy rzeczników patentowych, regulowanych odpowiednio rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348), rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Dz.U.02.163.1349), rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 grudnia 2003 r. w sprawie opłat za czynności rzeczników patentowych (Dz.U. Nr 212, poz. 2076). Należy bowiem zauważyć, że w przypadku ustanowionych z urzędu adwokatów, radców prawnych czy rzeczników patentowych, którzy dokonują czynności przed sądami administracyjnymi sąd, zgodnie z treścią przytoczonych rozporządzeń, ustalając ich wynagrodzenie bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy, charakter sprawy a w odniesieniu do adwokatów i radców także wkład pracy w przyczynienie się do wyjaśnienia sprawy i jej rozstrzygnięcia (odpowiednio § 2 pkt 1, § 2 pkt 1 i § 2 pkt 2). Ustalone w ten sposób wynagrodzenie nie może być jednak wyższe niż sześciokrotna stawka minimalna, będąca podstawą dla jego zasądzenia. To ograniczenie dotyczy zarówno adwokatów radców prawnych, jak i rzeczników patentowych.

Brak podobnego zapisu w projekcie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości odnoszącego się do doradców podatkowych i ustalanie ich wynagrodzeń w oparciu o sztywne stawki (§ 2 pkt 1 projektu) może dziwić zwłaszcza, że w postępowaniu przed sądami administracyjnymi doradca podatkowy i rzecznik patentowy traktowani są w sposób jednolity, co wynika chociażby z brzmienia przepisu art. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270).

Biorąc powyższe pod uwagę Krajowa Rada Sądownictwa wyraża pogląd, o braku uzasadnienia dla określenia odmiennych zasad ustalania wynagrodzenia za czynności podejmowane przed sądami administracyjnymi przez ustanowionych z urzędu pełnomocników wymienionych kategorii i, co za tym idzie, różnego ich w tym zakresie traktowania.

Na marginesie należy jeszcze zaznaczyć, że także w odniesieniu do rzecznika patentowego wskazana byłaby nowelizacja rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 grudnia 2003 r. w sprawie opłat za czynności rzeczników patentowych (Dz.U. Nr 212, poz. 2076). Obecnie obowiązujący tekst przytoczonego rozporządzenia nie zawiera bowiem zapisu o podwyższaniu ustalonego przez sąd lub Urząd Patentowy wynagrodzenia za czynności podejmowane przez rzecznika patentowego w postępowaniu przed sądami administracyjnymi

lub Urzędem Patentowym o stawkę podatku od towarów i usług. Zdaniem Rady brak odpowiedniej regulacji w przedmiotowym zakresie może w praktyce stanowić podstawę dla niepotrzebnych rozbieżności interpretacyjnych.